

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrt-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Telegram „Slov. Narodu“.

Z Dunaja 25. jan. Slovenski poslanci: grof Hohenwart, dr. Vošnjak, Pfeifer in Naberger in drugi poslanci interpelirajo trgovskega ministra zavoljo nepostavnih dogodkov, ki so se na Kranjskem godili pri volitvah v trgovinsko zbornico in vprašajo, ali hoče vlada sodniško preiskavanje začeti.

Rusija in turški Slovani.

Iz Bosne. [Izv. dop.]

Nij še dolgo tega, kar sem bral v dopsu „Slov. Naroda“ iz Dunaja, da je Rusija, kot plačilo svojega prijateljstva z avstro-ogersko monarhijo zahtevala, naj bode Avstro-Ogerska svojim slovanskim narodom pravičnejša, nego je bila do sedaj, ker sicer Avstro-ogersko prijateljstvo ne bi bilo popularno na Ruskem. Dopisnik sklicaval se je v poročilo svojega poročila na dober vir. Meni se pa vidi, da slovanskim narodom niti v Avstriji, niti v Magjarszagu nij prav nič odlehnilo vsled avstro-ogersko-ruskega prijateljstva, da, oni denes težje sopejo, nego kedaj poprej. Avstro-ogerskim slovanskim narodom je šlo poprejšnje rusko neprijateljstvo bolje v prilog, nego gre sedanje rusko prijateljstvo. Fakta za to moje mnenje dosta grenko govore.

Jaz hočem v sledečem razsvetliti razmerje ruske politike nasproti turškim Slovonom. In kar od razmerja ruske politike nasproti turškim Slovonom velja, dejal bi, da je veljavno tudi za razmerje avstro-ogerskih Slovanov proti Rusiji. V podkrepljenje svo-

jih sledečih navodov bi si tudi jaz mogel pozvati na dobro podučene moze v Belemgradu, v Sarajevu, v Mostaru in po drugih mestih, kjer so ruski konzuli nastanjeni, a diskrecija in drugi obziri mi to zabranjujejo.

Ruskej vladi bi bilo čisto lahko z enim migljajem vse slovansko prebivalstvo balkanskega poluotoka proti Turčiji na orožje vzdigniti, čisto lahko bi jej bilo na tisoče ruskih dobrovoljcev po črnem morji do pred carigraskih predmestij poslati. Če je mogel Garibaldi s samo tisoč možmi Burbone z Napulja pregnati, če se je mogla Srbija z golimi rokami turškega jarma osvoboditi, če je mogla Grecija s pomočjo zapadno-evropskih filhelenskih navdušenjakov svojo državno neodvisnost si priboriti, če se more 150.000 Črnogorcev proti 40 milijoni turškega carstva ubraniti; moglo bi bogme tudi 10 milijonov Slovanov Turke čez Bospor — zagrnati.

Rusija, ali točneje govoreč, ruska vladna politika tega ne stori, te težuje ne podpira, zakaj? za to, ker to nij v njenej koristi. Njena korist je, da se na balkanskem poluotoku vzdrži status quo do ugodnejše politične svetovne konstelacije. In če bi uže poprej do kakšnih prememb na balkanskem poluotoku priti moralo, nij Rusija za to, da se stvore male države, ki ne bi mogle niti živeti niti umreti, in celo če bi se ustvarile revolucionarnim putem. Sibilinske knjige ruske diplomacije so proti ojačenju Grecije, proti razširjenju Čnegore, proti ustvarjenju velike Srbije, proti oživotvorjenju Simeonske Bulgarske. Za male neodvisne države denes svetovna zgodovina tudi res nema nobenega praznega lista več, mejnarodno pravo nema

nobenega paragrafa, osigurajočega jim obstanek. Mej evropskimi vevlasti ginejo vidno vse male države. Sicer bi se male države na balkanskem poluotoku vedno ali mej soboj svadile, ali bi pa bile igračke čačke v rokah evropskih vevlastij, ter se celo proti samej Rusiji upotrebiti dale. Rusija je to tudi uže večkrat izkusila. Ko so leta 1854 ruske čete na Timokn stale, se Srbija niti genila nij, da turškej vojski v levo flanko pade, niti Gerška, da jej hrbet vznemirjuje. Leta 1859 hodočastil je črnogorski knez Danilo k Napoleonu v Pariz, kar je Rusiji jako neljubo bilo. Leta 1868 obiskal je princ Plon-Plon Zagreb in Beograd, da Hrvat in Srbe proti Rusiji naščuje, in istodobno je tudi magjarski konzul Kalay v Beogradu srbsko vlado na svojo stran potegnul. — Sicer je tudi še en drugi razlog, da je Ruska diplomacija proti ojačenju invidualnosti poedinih slovanskih narodov, in ta razlog je, da bi to ojačenje otežkotalo kedanje absorbcije po ruskem življu. Ruska politika za voljo tega nikjer ne podpira pretrdo kristalozovanje invidualnosti poedinih slovanskih narodov. Ruska vladna politika nij še nikoli podpirala niti Čehov niti Hrvatov niti Srbov niti Bolgarov, molče o Slovaki in Slovencih, in ruski slovanski odbori samo toliko pravoslavnih mašnih bukvic in paramentov na balkanski poluotok pošiljajo, kolikor je ruskej vladi po volji, kaj družega do sedaj še nijso za Slovanstvo učinili.

Ko je l. 1833 egiptovski paša Ibrahim se proti turškemu sultanu vzdignul, njegovo vojsko pri Nizibi razpršil, ter se skozi Malo Azijo proti Carigradu pomikal, kdo je tačas Turčijo rešil? Rusija, poslavša v naglici

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

Vročica je prihajala huja. Mladenca je trebalo držati in še kako, da ne skoči iz postelje. In oča in svak namučila sta se dosti. Kakor da bi bila skušala vsa Lovrova živa duša prodreti. Kričal je ko besen, plakal ko dete. Noži so starki srce parali, a oča je bil nem kakor kamen. Mladič je začel blesti. Črna ga je halja stezala, prihajala vse ožja in ožja, zdajci bode Lovru zadušila srce. Zraka! zraka! zarujove bolnik. In počl halja. Bilo mu je lagje. In postane orel; rasto mu peruti, zlate velike peruti. Čuj kako vršé! On leti, leti daleko, visoko! Kaj vidim? Piramide sred puste Sahare! A onde? Carigrad dviga se kakor labud iz morja! Vidiš li ono lepoto devico pod loverikovo senco? Ah ona! Angelj! Malvina, divna, krasna. Ha! ha! ha!

Glej, glej! Na vrpce obrača se! Igrača! Lesena, pisana igrača! Skoči! Skoči! In rasto mu peruti! Sedaj hoče k solncu! Joj! Tresno nebeška strela v orlovo perut — — —!

Polumrtev zruši se mladenič na posteljo. Več ga nij trebalo držati. Dremal je slabo, Jedva je dihal. Ali hvala bogu! Šest dni jedva, da je živel Lovro. Živenje mu je bilo svečica, kojoj se veter poigrava. Okreval je po malem. Roke nij mogel premakniti. Jedva je na dan pregovoril dve, tri. Selski doktor bobnjal je po svetu, da je človeka rešil. Na čast mu bode ta rešitev, mislil si je oča. Jedno lepo poludne sede k sinu.

— Lovro! Jeli ti je bolje?
— Nekoliko, oče.
— S tebo mi je govoriti. Ali si dosti jak, da me poslušáš?
— Goveri, oče.
— Ti pojdeš v veliko šolo na cesarski Dunaj. Bolnik odpre oči.
— Da, Lovro, na Dunaj. Tebe so od

nekaj krstili gospoda. Bodi torej. Duhovnik nijsi hotel biti. Prešlo je. Božja je volja. Učen si, pameten si, je rekel predsednik. Mora biti res. Kako bi mu drugače bil mogel učiti sina. Hotel si na Dunaj. Ne dajo ti denarjev. Naj jim bodo na čast ti denarji. Jaz ti velim, ti pojdeš na Dunaj. Baš pojdeš. Glej trdi so moji žulji, trda tudi naša zemlja, ali nekaj ostane zmerom. Pa čemu sem se mučil. Star sem, toliko imam, da preživim še to malo dnij. A da jim dokažem, da ne deli dobrote samo roka milostna, tem več tudi roka delavna, dal ti bodem jaz stroška, da jaz. Skozi pol veka sem stolkel kak groš, a sosed Ivan dá mi denarjev na hišo. Treba bode plačati obresti, ali bolje tudi to, nego obijati tuji prag. Pa da vidimo, nijsmo li svoji ljudje? Da, da, vso sem izračunal. Ti greš na Dunaj!

— Oče! zašepeta bolnik poljubivši starčevo roko, nemoj, nemoj!

— Molči! Spi! Miruj, da se ne pokvariš! Jaz ti velim, ti greš na Dunaj, na moj

svojo vojsko Ibrahimu nasproti, da ga vstavi. — Ruska denašnja politika je pregnantno konservativno-legitimistična, in kot takšna je za njo vsak upor strupeni „nolli me tangere.“ Ko je z Avstro-Ogersko še v razporu z Rusijo živela, bilo jej je čisto lahko iz Češke slovanski „Slezvig-Holstein“ narediti. Ona tega nij storila, ker je konservativna in legitimistična. Mogel bi še več dokazov navesti, na pr. pobratimijo srbsko-bulgarsko, rumunske omladine, pred nekolikimi leti v Belgradu, otvorenje vseučilišča v Zagrebu, in zadevna poročila ruskih konzulatov, a navedena fakta so zadosten dokaz za to, da ruskej vladni politiki nij do vstvarjenja samostalnih zapadno-slovanskih držav. Nikolajev „pas d'illusions messieurs“ nij veljal samo Poljakom, ampak sploh vsem izven ruskim Slovanom. Kadar bode ruska politika narodna v stilu Cavourove v Italiji, ali Bismarkove v Nemčiji, ta čas bode se ve da drugače, ali denes je taka, kakoršno sem v predstojećem načrtal. Ruska politika je svetovna politika gledeča v isti čas v Peking, v Carigrad in London. Za zapadne Slovane nij ta politika tolažljiva, a tolažljivo je to, da ta politika samo v dveh očeh živi, in kadar bodo ti vtrnili, bo gotovo drugi ples. Ruski diplomaciji gre celo v prilogo, da zapadno Slovanstvo goji simpatije za Rusijo, ter da v svojej borbi za obstanek brani neposredno rusko zapadno mejo. Na severu ledeno morje, na izstoku pusto morje, na jugu peščene puščave in onemogle azijske despotije, na zapadu pak živi nasip slovanskih narodov: mar nij to najtrdnjša trdnjava?!

Vsled zavratnega pokolja v Podgorici se je orientalno vprašanje zopet kaditi začelo, mogoče, da iz dima tudi krvavi plamen bruhne, in če bo bruhnil, ga gotovo ne podpihava niti Rusija, niti Avstro-Ogerska, nego nobeden drugi kakor demon Bismark. On je, ki denes goni veliko kolo svetnih dogodjajev. Bismark hoče iz Turčije narediti kupovnino za vtrjenje prijateljstva Avstro-Ogerske in Rusije, v zelo verjetnem slučaju, da bodo v kratkem Francozje mu spačke delali z revanži, na katere se od dne do dne očividneje pripravljajo. Potem ne bo Bosna srbska postala, niti Bolgarska samo svoja, nego —

strošek, na moj strošek, na strošek siromaka kmeta.

Tri mesece izza razgovorov z očetom napoti se Lovro na Dunaj. Bolezen, slabost nij mu dala preje kreniti od doma. Ponosno mu je utripalo srce, ko je unišel v to veliko mesto. Evo me na izviru nauka, ne po tujej milosti, tem več po dobroti mojega roditelja. Ne treba mi se nikomu vklanjati. Lovro prijel se je nauka obema rokama. Učil se je slovansko in klasično jezikoslovje, postane filolog, kakor mnogo naših mladeničev, ko bi morebiti v drugih okolišnih izbrali drugi poklic. Čutil je Lovro jezikoslovje ko nekakov jarem, ki mu teži živo krilato dušo, ali junaški je brzdal svojega pegaza, spomnivši se, da ga podpira oča, da mora čim preje priti do kraja in do službe. Pri vsej marljivosti za nauk svojega poklica, nabiral si je Lovro tudi družega znanja in zabajal je mej kajizevnike. Živeti mu je bilo dakako dosti mučno. Navadno se misli, da mladenič more v svetu životariti z nekoliko goldinarji

namesto Turčina bode ti dobili družega gospodarja. Koga? to se lahko vgame. Pri tem arangementu se bo tudi mapa Nemčije in Avstro-Ogerske izpravila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. januarja.

V državnem zboru je bila 23. t. m. na vrsti peticija industrijalcev z železom. Skleneno je bilo, vlado pozvati naj brž izda program, po katerem bode zidala železnice.

Ofenheim se je dosedaj dobro zagovarjati znal in izhajal, ali zadnje dni pretečenega tedna je imel „nesrečo“. Priče so dokazale, da je umazano za svoj žep skrbel pri naročevanju mašin, da je, da si je bil izvrstno plačan, jemal še triprocentne provizije, ali nekov debel „trinkgeld“. Ker se vedno nove priče kličejo, bode ta pravda baje komaj v sredi februarja končana.

V obravnavanju 23. jan. je Ofenheim javno pred sodnijo rekel, da mu je preiskovalni sodnik pri prvem izpraševanju rekel, naj priči baronu Petrinó, bivšemu federalističnemu ministru nič ne prizanaša pri svojem izpovedanju, ker tudi Petrinó nij njemu prizanašal. To je vzbudilo veliko senzacijo.

Cesar pojde ta predpust zopet v Prago, da se udeleži plemenitaškega plesa pri K. Auerspergu.

V ogerskem zboru se jutri prične budgetna debata. Govorilo se bode po magjarski navadi mnogo. — Spisek volilcev za nove volitve ima biti do konca marca gotov. Štiri mesece je potem treba, da se zapisnik dovrši, torej bodo nove volitve komaj avgusta ali septembra.

Vnanje države.

V francoski zbornici je bil po dvadnevem posvetovanju sprejet predlog odbora trideseterih (poročevalec Ventavon), kateri določuje, da je Mac-Mahon z naslovom predsednika republike sedem let načelnik vlade, samo za velezdajo odgovoren; dalje, da se poleg narodne skupščine še druga zbornica, senat, ustanovi, ki bode sestavljena iz voljenih in imenovanih udov. Predsednik ima pravico zbornico razpustiti. Če umrje pred 1880 letom, ali pa po tem letu, skličejo ministri obe zbornici, skupščino in senat vkup, da potrebne sklepe naredi. Ta Ventavonov predlog je bil s 557 glasovi proti 146 (republikanskim in legitimističnim) glasovom potrjen in se je všlo v specialno debato.

Španjski telegraf se hoče Nemcem prikupiti, za to denuncira Karliste, da žu-

in poleg tega postati učenjak. To je nesrečna varka (zmota), katera vpropaščuje mnogozega mladiča. Ljudje po velicah mestih smatrajo vsacega tujca za svoj plen, katerega smejo globiti in oglobiti do zadnjega groša. Dunajčani to sosebno dobro razumejo. Sto in sto skrbi napada na ubozega mladiča, a kraj vsega tega naj mu bode duša mirna, naj mara samo za nauk, ko čisto niti skorice kruha nema? Lovru je sicer oča rodovitno pošiljal novce, ali žalibog je samo kopal, toliko, da baš ne pogineš od glada. A kdo bi to starcu mogel v greh vpisati? Kaj je on vedel za življenje po velicah mestih, njem je bil to velik kapital, kar jeden dunajski pustolov potroši za jedno noč. Tako se je Lovro učil boril dve polni leti. Naučil se je mnogo. Nečem vam v tem času mnogo pripovedovati. Malo vam bi bilo mar zezvediti borno životarenje ubozega jezikoslovca v prestolnem mestu, jaz tudi bi vam v tej dobi Lovrovega živjenja ne vedel mnogo povedati. Moj pobratim mi je o tem vrlo malo pravil.

gajo nemške (?) podložnike ubiti, ako jim vladna flota kaj v Zarauzu prizadene. — Kralj Alfonzo pozivlje v oklicu vse Španjce, naj se privržejo konstitucionalnej monarhiji. Obeta spoštovati avtonomno fueros v baskičnih provincijah in vse pozabiti in odpustiti, kar se je dozdej zgodilo.

Garibaldi je zapustil svoj otok Caprera in prišel v Civita vecchia. Najbrž pride v Rim, kjer bode gotovo sprejet z velikim navdušenjem kakor zasluži.

V Rimu so zaprli peti in šesti kurz medicinske fakultete na vseučilišči, ker so študentje proti ministru Bonghiju demonstriali. Letos je v Peterburgu, Parizu, Dunaji in zdaj pa še v Rimu študentovskih hrupov dosti.

Dopisi.

Iz Vipave 20. januarja. [Izv. dop.]

Prav iz gotovega vira nam je znano, da so se tudi v bližnji Šturiji pri volitvi v obrtnijski oddelek po protinarodni kliki nepostavnosti godile, ker več narodnih volilcev legitimacij niti prejelo nij. — Kjer gre za plačevanje davka in patentov, so vsi §§. sveti in se dostokrat ekstremno spolnujejo, kjer ima pa narodni davkoplačevalec v §§. kako pravico zagotovljeno, sme se postava od tujčeve pete samovlastno brez kazni povoljno v nič devati? A tudi to se če vse predrugačiti, priprosto ljudstvo se zaveda in časi zavravajo. Nasprotna klika naj si pa dobro zapomni, da — kakoršna setev, taka bo žetev; kedor prepri seje, bode vihar žel.

Iz Bučke na Dolenjskem 23. jan.

[Izv. dop.] Ravno pretečeni teden se je tudi pri nas taka nesramna agitacija za obrtniški oddelek godila, kakor smo uže v „Slov. Narodu“ iz več krajev brali. 13. dan tega meseca pride srenjski pisac sam k nam v Bučko in prinese soboj volilne liste, ter daleč proč od županije pri necem oštirjašu ostane, ter njega najprvo primora, da je nemčurski list podpisal. Ta srenjski pisac, po imenu Jože Kosem je nekaj čutil, da okolo Bučenske okolice bi mu bilo težko samemu njemu za to agitacijo romati, hitro je torej naprosil dva posestnika, ter njima plačal vsakateremu po 30 kr. plače, dal nekaj smodek in vina zadosti obljubil, kedar dobita vse podpise. Priromal je eden teh kmetov po imenu Andrej Ivanec in hodil po Bučki. Ker nij bilo domačih možov doma, je nevedne žene

Na konci družega leta postane zlo. Od doma mu pride pismo, v katerem mu je oča na veliko svojo žalost dal poročiti, da mu ne more več pomagati, da se je za te dve leti silno iztrošil, da je hiša globoko pala v dolg. To je bil grom z vedrega neba. Ne moči nadaljevati nauka in vendar biti povod propasti očetovske hiše, to je Lovru cepalo srce. Stal je kakor vojniki na dvorišči, kateremu so ustrelili konja, a četa mu se odmika dalje. Grofu nij hotel pisati, velika gospoda ima polne roke družega posla, pa se težko spominja borega filologa. Kaj zedaj? Na Dunaji nij mogel dalje ostati. Na srečo je znal Lovro dobro hrvatski govoriti, mnogo se je namreč družil s hrvatskimi dijaki na Dunaji. Pojdi na hrvatsko, reče mu jeden. Pri nas so baš sedaj stivali proroke velike Germanije iz šol. Treba nam je močij večjih našemu jeziku. Pojdi v Hrvatsko. — Slabe sem sreče, odgovori Lovro. — Poskušaj! odvrne mu mladi Hrvat.

(Dalje prih.)

primoral, da so morale listnice podpisati. Ker se jim nij po vseh krajih posrečilo, da bi bili vse podpise za nemčurje nabrali, jeli so ti agitatorji sami podpisavati. Veliko volilcev je, ki niso listnic niti sprejeli, in še več jih je pa, ki niso hoteli za nemčurje podpisati, a se jim je list vendar vzela. Eden teh, ko je za nemčurje podpisal, se je drugi dan močno na to razsrdil in rekel, ako bi bile vse šole tako pridne za učiti, to bi bilo veliko, kakor so ti agitatorji, ki so nas v eni uri naučili nemško. (Naznanite kratko imena ogoljufanih in način, kako se je godilo, državnemu pravdnistvu v Novo mesto. Ono bi moralo preiskavo začeti in potem so volitve ovržene. Ur.)

Iz Trsta 23. januarja. [Izv. dopis.] Poročal sem 14. t. m. o agitaciji za mestne volitve v Trstu. Kandidatov še nij bilo takrat postavljenih, ker je patrijotično društvo imelo svoj načrt, po katerem je računalo na zmago. Pa vlada je zakrivila vse, da je drugače. Kakor v Ljubljani, tako je tudi v Trstu svojo nepoklicano roko v reč vtaknila, in tako pripomagala k padu patrijotične stranke. Patrijotično društvo je imelo nže v začetku sejo, v kateri se je pogovarjalo, katere kandidate naj bi postavili, da bi zmagali. Odločili so se za kandidate gg. dr. Tomazeni in dr. Bizjak, a vendar ne še za stalno, ker društvo je sklenilo to ustno v krogih volilcev razglasiti in čez dva dni se zopet sniti, da se poižve splošno mnenje volilcev. Mnenje volilcev vseh krogov je bilo zadovoljno, a pri drugi seji nasvetuje vladni komisar, to se razumeje samo ob sebi od zgoraj komandran, za kandidata dr. Rabla, znanega nemškutarja in ustanovnika nekega propalega konstitucionalnega društva. Nasvetovalo se je dalje, naj se štirje kandidatje postavijo in potem glasuje, kateri bi največ glasov dobili, one bi se potem splošno za kandidate postavilo. Predlog dr. Dornov, naj vsak svoj program razvije, nij bil odobren. Ali dr. Bizjak se vse eno izjavi, ka je on zvest Avstrijan, Tržačan in Slovan, a odstopi od kandidature, da se ne bodo glasovi cepili. Tako je obveljalo, ker društvo nij hotelo v konflikt s vlado se spustiti, akoravno niti večina uradnikov nij marala za Rabla. Vsled tega se jih je mnogo volitve zdržalo.

Na dan volitve 20. januarja pali smo le z malo večino glasov nasprotne stranke, oddanih je bilo 1203 glasov; kandidata nasprotne stranke dobila sta, Morpurgo 611 in Pétz 610 glasov, od naše stranke pak Maffei 570 in Rabel 542 glasov. — Uzrok temu je bil največ vladni kandidat „deutschnationalec“ Rabel, ker je uže po širokem znan prusofil in kričač za nemštvo.

Domače stvari.

— (Slovensko dramatično društvo) v Ljubljani bode letos izdalo 5 zvezkov iger, mej temi 4 izvirne igre, dve tragediji in dve veseli igri. Naj bi rodoljubi po Sloveniji delali na to, da nabero temu delavnemu slovenskemu društvu več udov. Letnina znaša 2 gld. na leto, za katere dobi vsak ud letne knjige. Pristop se oglašja pri blagajniku K. Žagarju v Ljubljani.

— (Ples v Ljubljanski čitalnici) zadnjo soboto je bil prav živahen. Plesalo je okolo 24 parov.

— (Porotne sodbe v Ljubljani) se bodo začele 3. februarja.

— (Ljubljanski semenj) včeraj je bil slab, kupčije malo, kakor je to uže letos navada. Živine je bilo prav dosti priglane, kupca malo in kar se je prodalo je šlo prav po ceni. Konji so se tudi prav ceno prodajali. Kako bode kmet vedno večje davke dajal, če še to kar ima za prodati v ceni pada, ali še celo prodati ne more?

— (Iz Gradca) se nam piše, da je na tamošnjem učiteljišči 17 slovenskih pripravnikov, vsi dobri Slovenci. Prosili so, da bi se tudi v slovenščini podučevali, a odbita jim je bila ta prošnja, v središči Štajerske, ki ima vendar polovico prebivalstva slovenskega. A Slovan se ne zatira.

— (Ljutomerska čitalnica) napravi na svečnico 2. februarja ob 3. uri popoldne v gospod Furlanovi gostilnici občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor; 2. Pogovor o društvenem delovanju; 3. Volitev odbora; 4. Govori in sicer: a) o metrični meri, b) o kmetijstvu in c) o sedanjih gospodarstveni krizi. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (V Celji) se je 18. t. m. začela porotna sesija. Štirje požigalci so zaporedom dozday stali pred porotnimi sodniki.

— (Cerkveni tat.) Iz sredine Krasa se nam piše: Denes po noči so neznani tatovi v Tomajsko farao cerkev sv. Petra ulomili in iz cerkve vse sveče, neko malo monštranco ciborium in drugo cerkveno robo odnesli. Škode nij veliko, ker je boljša cerkvena roba vsa v župnikovem stanovanju hranjena bila.

— (Iz Krasa) se nam piše: Več kapačinov, ki so bili iz Italjanskega pregnani in so se v Št. Petru naselili, iščejo po Krasu, da bi se njim domovinstvo podelilo, kar se pa večjidel občine branijo, ker se bojijo, da bi za iste s časoma kake bolnišne stroške plačati mogli.

— (Iz Koperskega okraja) se nam piše: Olja se dobi pri nas letos prav po ceni 21 gold. cent, ker je bila izvrstna letina.

Razne vesti.

* (Dva samomora.) V Galiciji se je ustrelil grof Borkovsky, lastnik mnogo velicnih posestev, ki je bil tudi zapleten v Ofenheimovo pravdo. Da bi mu ne bilo treba pričati, morebiti celo v svoj neprospeh, je raje sam naredil svojemu življenju konec. Črez tri dni na to se je pak ustrelil trikrat v prsi bankir dunajski, Albert Berger, konzul luksenburški in opravljeni svetnik mnogih bank in denarnih zavodov, vsled velicnih izgub na borzi.

Račun

o dohodkih, ki so jih rodoljubi vplačali v namen, katerega so si stavili aranžerji Preširnove slavnosti dne 12. decembra 1874 v Pilzovi dvorani na Dunaji in o stroških te slavnosti:

1. V mojo pisarno so sledeči gospodje doneske poslali:

G. dr. Ludwig Crobath, dvorni in sodniški advokat na Dunaji	5 gl. — kr.
„ dr. Matija Dolenc, dv. in sod. advokat na Dunaji	10 „ — „
„ dr. Janez Kulavice, c. kr. dvorni kapelan in ravnatelj višjih teologičnih študij na Dunaji	5 „ — „

G. Alois Siehra, lekar na Dunaji	4 gl. — kr.
„ dr. Karl Dostal, dv. in sod. avokat na Dunaji	4 „ — „
„ Peter Kozler, deželni glavarja namestn. v Ljubljani ¹⁾	5 „ — „
Jaz sam	5 „ — „
G. prof. Zbishman na Dunaji	5 „ — „

2. Pri kasi v svečanostni dvorani so vplačali udeležniki ali za-se, ali za druge²⁾, ki so jim doneske izročili . . . . . 222 „ 30 „
ki mi jih je akad. društvo „Slovenija“ izročilo,

skupaj tedaj doneskov . . . . . 265 gl. 30 kr.

Iz te svote se mi je vrnilo posojilo . . . . . 40 „ — „
ki sem jih dal naprej za stroške svečanosti;

ostalo je tedaj . . . . . 225 gl. 30 kr.

katere sem 16. decembra 1874 edinemu še živečemu testamentarnemu dediču dr. Franca Preširna izplačal.³⁾

3. Od 16. do 31. decembra 1874 so mi poslali sledeči gospodje doneske:

G. dr. Josef Löw, c. k. notar na Dunaji	5 gl. — kr.
„ dr. Florian Eberle, dv. in sodn. advokat na Dunaji	5 „ — „
„ Finger, prof. v Hernalsu	1 „ — „
„ Janez Jelenc, prefekt in ekshortator na Terezijanski vit. akademiji	2 „ — „
„ štiri dijaci na Dunaji	3 „ 50 „

Iz Peterburga so poslali „Čestilec Preširnovi“:

G. profesor Klemenčič	5 sreb. rublj.
„ „ Kos	5 „ „
„ „ Šiftar	3 „ „

Te doneske skupaj . . . . . 16 gl. 50 kr.

in . . . . . 13 sreb. rublj.

sem 31. decembra 1874 omenjenemu dediču dr. Franca Preširna izplačal.⁴⁾

Do 31. decembra je torej Preširnov dedič dobil pri meni . . . . . 225 gl. 30 kr.

potem . . . . . 16 „ 50 „

in . . . . . 13 sreb. rublj.

skupaj tedaj . . . . . 241 gl. 80 kr.

avstr. velj. in . . . . . 13 sreb. rublj.

Na Dunaji, 1. januarja 1875.

Dr. Ferd. Pogazhnik,
dvorni in sodniški advokat
I. Remergasse 15.

¹⁾ Razen gg. drž. poslancev in slov. dijakov je g. Peter Kozler edini v domovini **bivajočih Slovencev**, ki je svoj donesek dozday dal.

²⁾ Mej temi pri svečanosti nenavzočimi darovatelji so sledeči gospodje: eks. baron Konrad Eibefeld, drž. poslanci: eks. Hohenwart, grof Barbo, Dežman, Schaffer, Hočevar, Pražak i. dr.

³⁾ Originalne pobotnice o teh svotah se pri meni hranijo.

⁴⁾ Glej opombo³⁾.

Doneske še sprejemam, kdor kaj poslati hoče, naj pošlje na mojo gori omenjeno adresu.

Dr. Pogazhnik.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrasčenih i otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, slušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenec in je bolje, nego dojnicino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in

Razpis.

Služba sluga pri sekcijah, ki je ob enem tudi pomočni pisarniški služabnik v deželni bolnišnici, z letno plačo 300 glđ. in s pravico do petletne po 25 glđ. se odda.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati svoje domovinstvo, svojo starost, neomadeževano življenje, dosedanje opravilo ali službo in sosebno znanje tudi slovenskega jezika in sposobnost za opravila služabnika pri sekcijah (paranje mrličev), kajti poslednje je njegovo poglavito opravilo. Poduk (instrukcija) za to službo se dobi pri vodstvu bolnišnice v pregled.

Prošnjiki naj svoje sè spričali obloženo prošnje pri vodstvu deželnih dobrodelnih naprav vložé (25—1)

do 15. februarja 1875.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani, 23. januarja 1875.

V najem

se da o svetem Jurju **krčma s prodajalnico** in vse zraven potrebne reči, tudi nekaj nujv. Vse na prav prijetem in dobrem kraju poleg farne cerkve in sodnije na Dolenjskem.

Natančneje pove iz prijaznosti opravištvu „Slov. Naroda“. (19—3)

Razpis učiteljske službe.

Služba učitelja enorazredne šole v Brezovici v občini Materija v Istri s slovenskim učnim jezikom je izpraznjena.

Po postavi od 3. novembra 1874, s katero so za Istro nove določbe o uredbi pravnih razmer učiteljstva na javnih ljudskih šolah izdane bile, so s to službo združeni sledeči vžitki:

- a) letna plača 400 gold.,
- b) letni opravilski prikladek (Functions Zulage) 30 goldinarjev,
- c) prosto stanovanje,
- d) pravica na zakonite doklade z 10% letne plače tajistemu, ki kot stalni učitelj uže deset ali več let služi.

Vžitki a) b) d) se izplačujejo iz deželnega zaloga v mesečnih obrocih naprej pri c. kr. davkarskem uradu v Novemgradu.

Ako bo učitelj tudi službo organista župne cerkve v Brezovici prevzel, bo za to službo iz cerkvene blagajnice posebno nagrado prejemal.

Prošnje za to učiteljsko službo z dotičnimi dokazi sposobnosti naj se podajo podpisani šolski gosposki do 20. februarja t. l.

Uže služeči prositelji imajo vlagati svoje prošnje po predstojéči okrajni šolski oblasti.

Od c. kr. okrajnega šolskega svetovalstva.

Voloska, dné 10. januarja 1875. (14—3)

Tujci.

23. januarja:

Evropa: Breyer iz Karovca. — Spitzer iz Jaške. — Sirota iz Gorice. — Leith iz Idrije.
Pri Slonu: Rosenberg iz Kanize. — dr. Jenko iz Idrije. — Ring iz Dunaja. — Videc iz Novega mesta.
Pri Malici: Breier iz Dunaja. — Rebek iz Nov. grada. — Schranec iz Dunaja. — Stern iz Zagreba. — Graditzky iz Dunaja.
Pri Zamorci: Fischer iz Hrastnika. — Sturm, Pavlin iz Gorenjskega.

Dunajska borza 25. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 glđ.	5 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75 "	55 " . . . . .
1860 drž. posojilo	111 "	— " . . . . .
Akcije narodne banke	959 "	— " . . . . .
Kreditne akcije	223 "	— " . . . . .
London	111 "	10 " . . . . .
Napol.	8 "	91 1/2 " . . . . .
C. k. cekini	5 "	24 " . . . . .
Srebro	115 "	60 " . . . . .

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Národna tiskarna“ v Ljubljani izdavala zbirko spisov beletrističnega in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do 50 krajcarjev.

Prvih šest zvezkov je že na svitlo prišlo in jih imajo na prodaj: „Národna tiskarna“ v Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lereher; Ign. pl. Kleinmayr & F. Bamberg; Zeschko & Till; Otokar Klerr. — **V Celovci:** J. Leon; E. Liegel. — **V Mariboru:** „Národna tiskarna“. V Trstu: F. H. Schimpf. — **V Gorici:** Karel Sohar. — **V Celji:** Karel Sohar. — **V Ptuj:** Vil. Blanke. — **V Zagrebu:** Leopold Hartman.

- I. zvezek.**
 Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Cestlin. — Trštvo z grozdem na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? sp. J. Ogrinec. — Narodni jezik in trgovina, spisal L. Haderlap . . . . . 25 kr.
- II. zvezek.**
 Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis. J. Jurčič . . . . . 50 kr.
- III. zvezek.**
 Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec . . . . . 25 kr.
- IV. zvezek.**
 Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih národnih pesnj. Spisal prof. dr. Krek . . . . . 25 kr.
- V. zvezek.**
 Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik . . . . . 50 kr.
- VI. zvezek.**
 Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik . . . . . 25 kr.
- VII. zvezek.**
 Kantoréica. Roman s pogorskega zakotja. Češko spisala Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič . . . . . 60 kr.

griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svétovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka. Izkusnja tajnega sanitetnega svétovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo. Dr. Angelstein, tajni sanit. svétovalec. Spričevalo št. 76.921.

Obergimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik. Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanju odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušateljja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraščeni in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 fant 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbraku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Za pljučne, srčne in živčne bolezni neprecenljivo!

Libigov Kumi-izleček.

Ker imam zahvaliti moje ozdravljenje in ohranjenje močij Vašemu čislauemu Kumi, še sedaj namreč ne morem nič jesti, naročam tedaj (sledí naročilo). Opo-menjam, da boleham uže 10 let na želodečni bolezni in da Vaš Kumi blagodarno učinkuje. Franc Rohr.

Kar sem uže 20 steklenic Vašega Kumi izlečka porabil, se počutim precej dobro, toraj mi zopet pošljite (sledí naročilo).

E. Hüttig.

Vaš Kumi izleček je mo-jej gospéj prav dobro kori-stil, se bolje počuti, po uží-vanji treh steklenic Kumi dobil sem okrepčajoče spa-nje a nagnenje k jedi. Toraj mi pošljite (sledí naročilo).

W. Diesbach, lastnik tisaarne.

Blagovolite mi poslati 12 flaconov, ako mi bodo tako koristili in lajšali, kot ne-davno poslani 4 flaconi, nij nobenemu peresu moč popi-sati ta čudež.

J. F. Wendschuh, tovarnik.

Vaš izleček je pri prvih 6 flaconih meni tako izvrstne službe izkazoval, da se mi nij moč zahvaliti in v imenu bo-lehnega človečanstva moram le prositi, naj se vse poskusi, da bodo prav mnogi deležni te dobrote.

S. Lowinsky.

Knjižica od dr. Weila brezplačno in franco.

Cena 1 flacona 1 gold. a. v., v zabojih ne manje, nego 4 flac., razpošilja **Glavna zaloga Libigovega Kumi-izlečka,** Berolin, Friedrichstrasse 196.

Znesek naj se pri naročenji takoj blagovoli vposlati, ker za Avstro-Ogersko ne pošiljamo poštnim povzetjem.

NE. Naših zavodov zdravniki so pripravljene vsaki čas, po vposlanej zdravilnej vesti dotičnemu bolniku podati zdravniške informacije in sicer celo brezplačno. (315—6)

V prospéh občinstva samega smo pripravljene, dobro priporočanim firmam izročiti prodajo.